

dersdeo

öğrenmenin en kolay yolu ol!

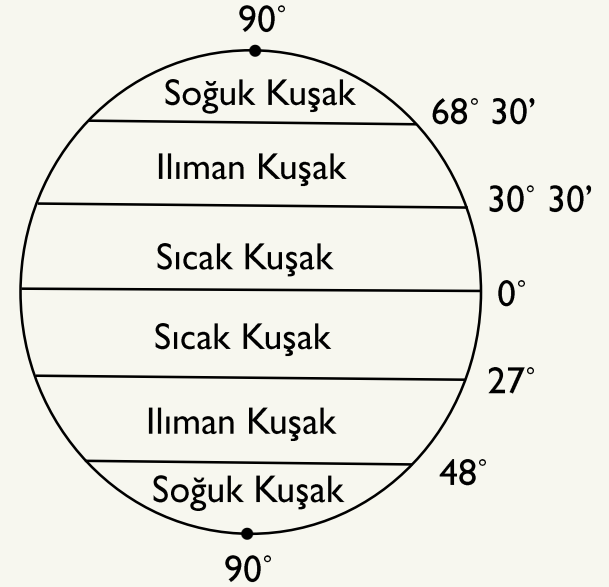
COĞRAFYA

DÜNYANIN İKLİM ÇEŞİTLİLİĞİ

Dünyanın İklim Zenginliği

Sıcaklık Kuşakları

Kara-deniz dağılışı, okyanus akıntıları, yükselti ortalaması etkilidir.

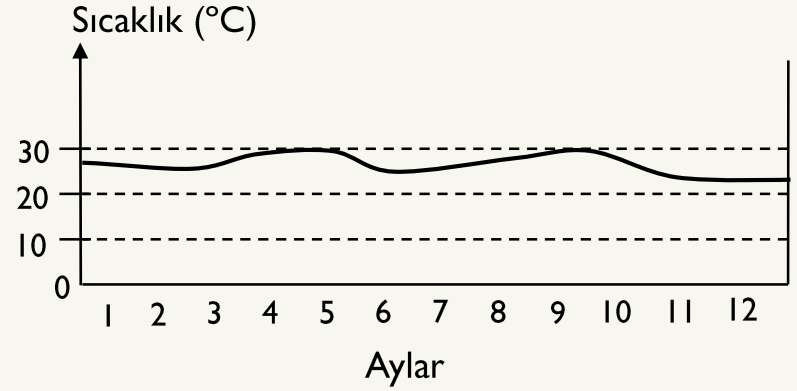
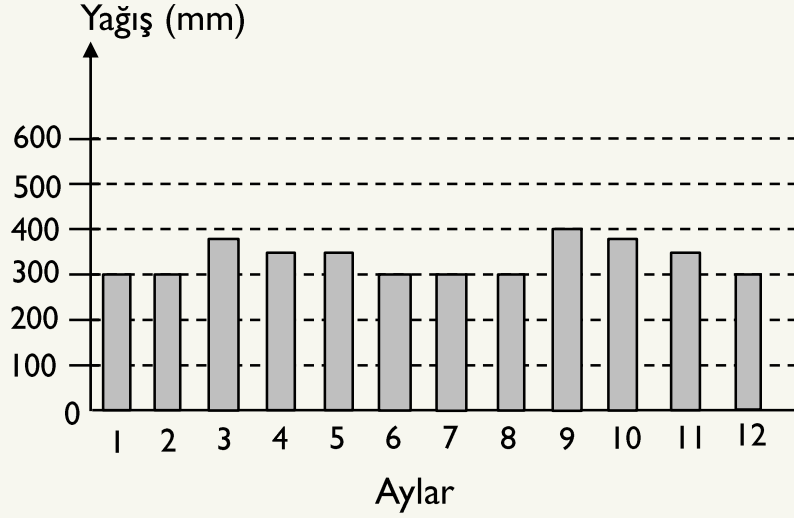
Sıcak İklimler

- Ekvator ile 30° enlemlerinde etkili olan iklimlerdir.

I. Ekvatorial İklım

- Ekvatorun 10° kuzeyi ile 10° güneyi arasında etkilidir.
- Sıcaklık yıl boyunca fazladır.
- Yıllık sıcaklık ortalaması 23°C - 25°C arasındadır.
- Yağış rejimi düzenlidir.
- Nemlilik fazladır.

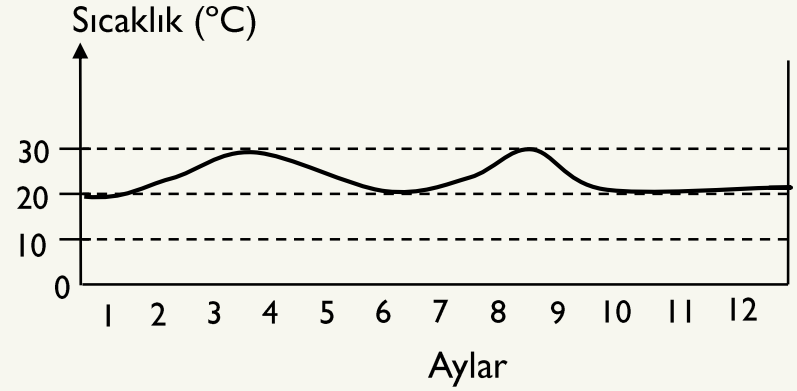
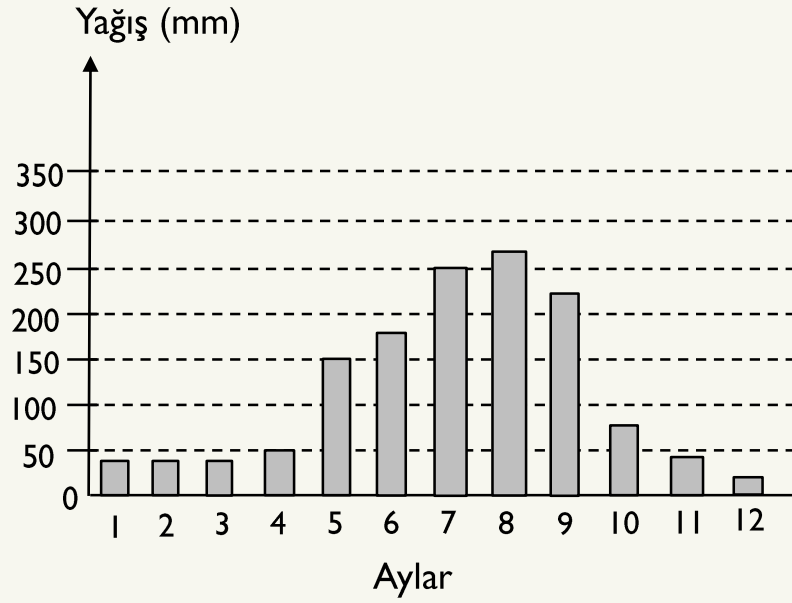
- Alçak basınçtan dolayı yıl boyu yükselici hava hareketleri vardır.
- Konveksiyonel yağışlar görülür.
- Yağışlar mart ve eylül aylarında artar.
- Yıllık yağış miktarı 2000 mm civarındadır.
- Uzun boylu, gür, geniş yapraklı ormanlar ve yağmur ormanları yer alır.
- Kongo-Gine Körfezi, Amazon Havzası, Endonezya ve Malezya' da görülür.

Ekvatorial iklimin yağış ve sıcaklık grafiğı

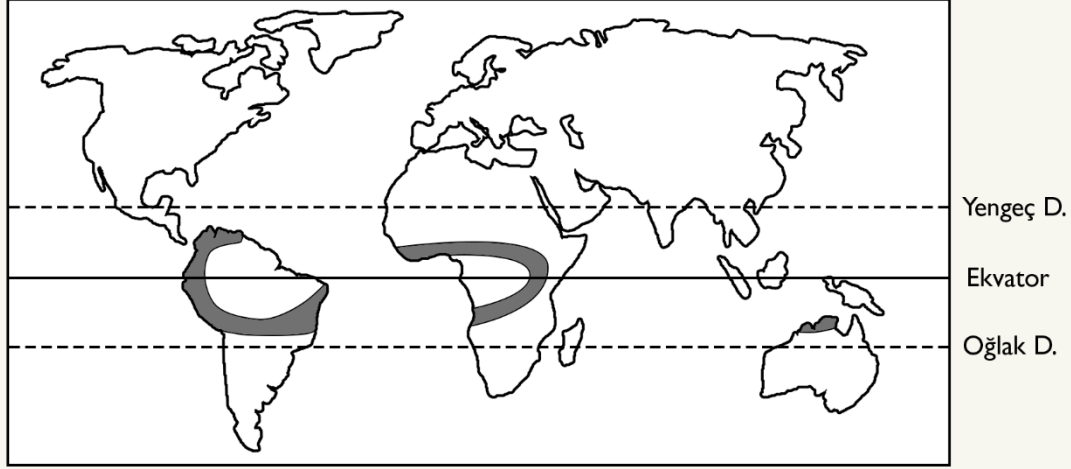
2. Yarı Yağışlı Tropikal İklim (Savan)

- Her iki yarım kürede 10° ile 20° enlemleri arasındaki alanlarda etkilidir.
- Yazı yağışlı olan bu iklimin yıllık ortalama sıcaklığı 20°C civarındadır.
- Yıllık sıcaklık farkı 5°C civarındadır.
- Yağış rejimi düzensizdir.
- Konveksiyonel yağışlar görülür.
- Yazın yağış artar.

Savan ikliminin yağış ve sıcaklık grafiğı

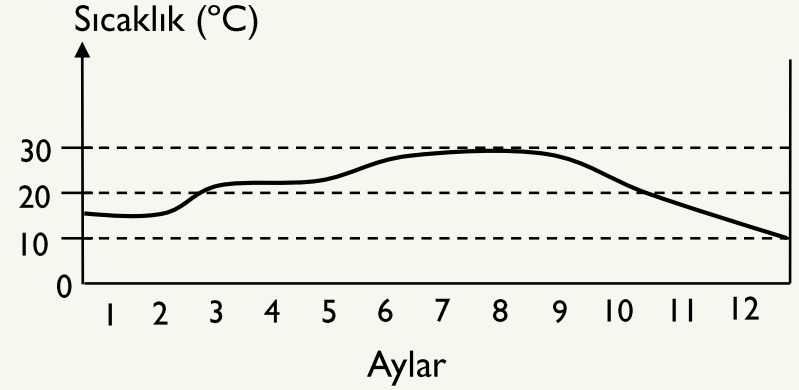
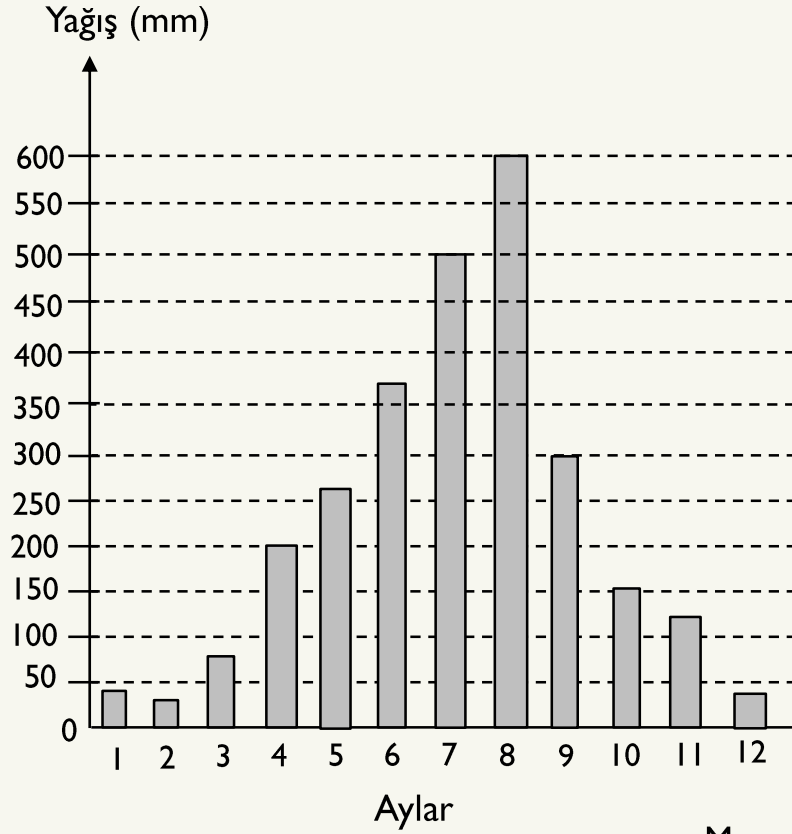
- Yıllık yağış miktarı 1000 mm civarındadır.
- Bitki örtüsü uzun boylu, sarı otlardır.
- Savanlar arasında ağaç toplulukları da vardır. Bunlara **galeri orman** denir.
- Sudan, Çad, Nijerya, Kolombiya, Brezilya, Venezuela ve Avustralya kıtasının kuzeyinde etkilidir.

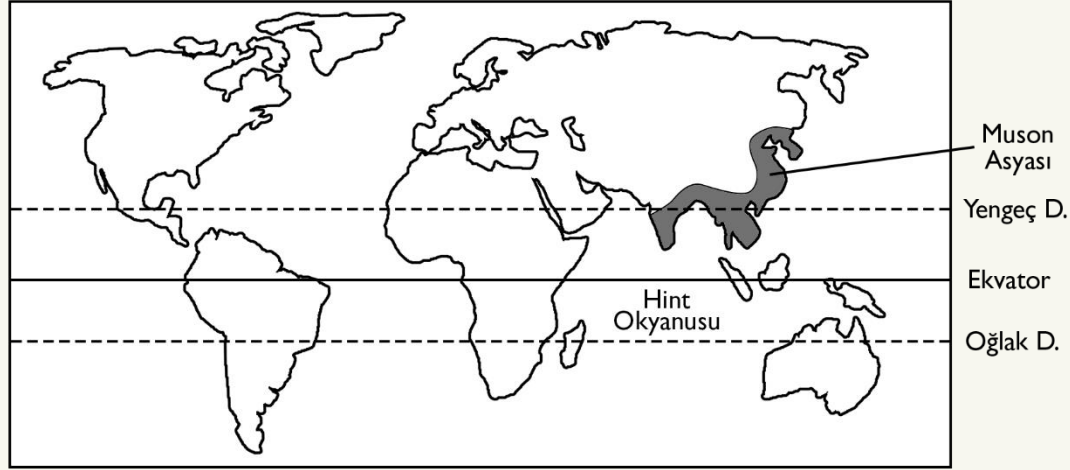
3. Muson İklimi

- Yazlar bol yağışlıdır. Dolayısıyla yaz aylarında sık sık sel ve taşkınlar yaşanır.
- Kışlar ise kuraktır.
- Bitki örtüsünü ormanlar oluşturur.
- Yağışın yetersiz olduğu yerlerde savanlar ve stepler vardır.
- Güneydoğu Asya ve Doğu Asya'da etkili iklimlerdir.

NOT: Dünyanın en fazla yağış alan iklimlerindendir. Yağış miktarı 2000 mm'den fazladır. Çerapunçi' de 11600 mm' yi bulur.

Muson ikliminin yağış ve sıcaklık grafiği

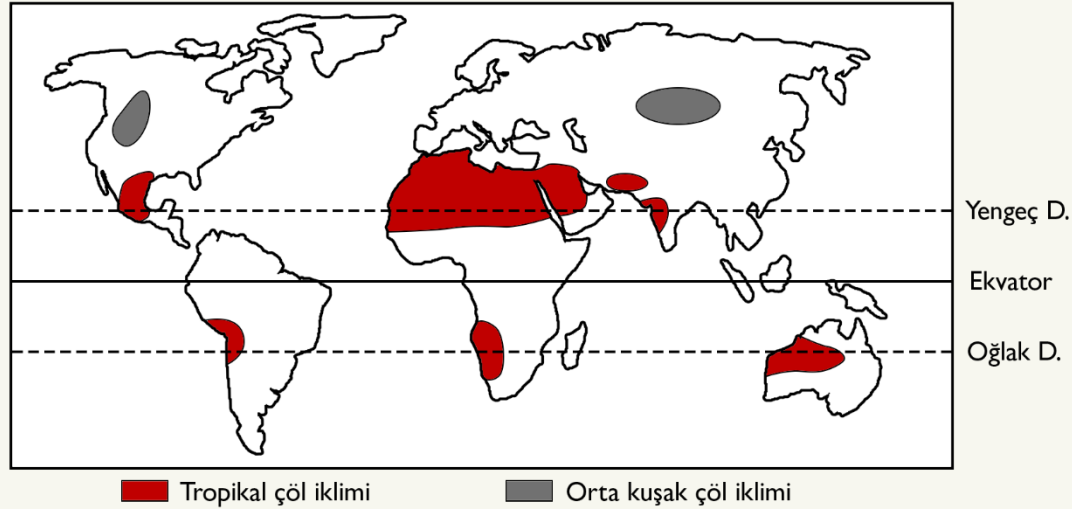

4. öl İklimi

- Tropikal ölller dünyanın en sıcak yerleridir.
- Sıcaklık fazla olduğu için nem azlığı ve alçalıcı hava hareketi etkilidir.
- Günlük sıcaklık farkı fazladır.
- Belli bir yağış rejimi yoktur. Oluşan yağışlar genellikle sağanak şeklindedir.
- Bitki örtüsü kaktüsler ve kurakçıl otlardır.

NOT: ölller, tropikal ölller ve orta kuşak ölleri olmak üzere 2' ye ayrılırlar.

Tropikal öl Alanları

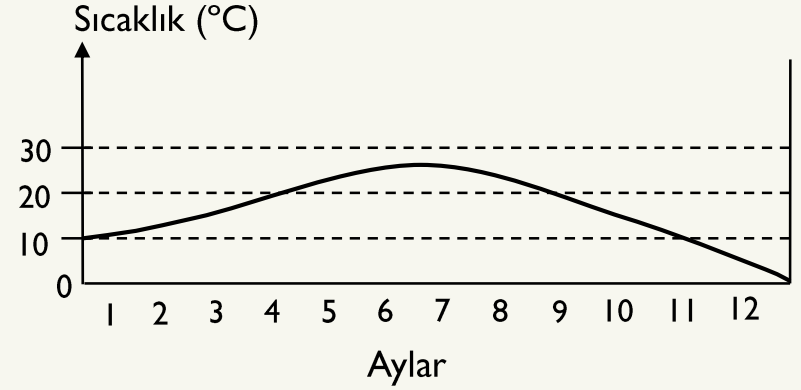
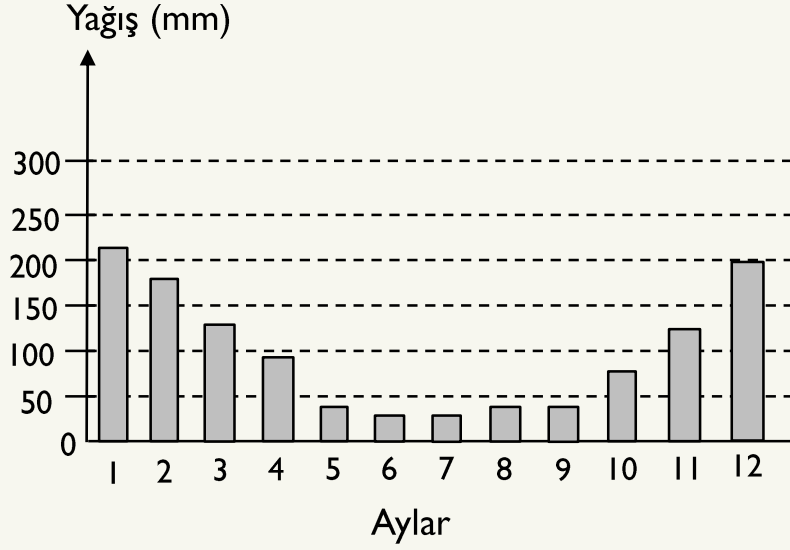

Ilıman İklimler

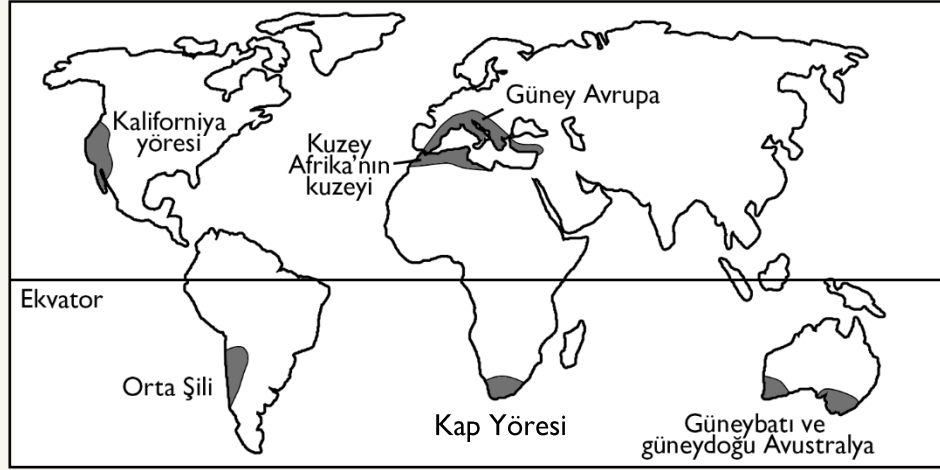
- 30° ile 60° enlemleri arasında etkilidir.
- 4 mevsim yaşanır.

I. Akdeniz İklimi

- Her iki yarım kürenin 30 – 40° enlemleri arasında görülür.
- Yazlar sıcak ve kurak, kışlar ılık ve yağışlıdır.
- Yıllık yağış miktarı 750 ile 1000 mm arasındadır.
- Bitki örtüsü zakkum, keçiboynuzu, kocayemiş, zeytin gibi bitkilerden oluşan bodur çalılar yani makilerdir.
- Terra rossa topraklara sahiptir.
- Zeytin, turunçgil gibi tarım ürünleri için elverişlidir.

Akdeniz ikliminin yağış ve sıcaklık grafiğı

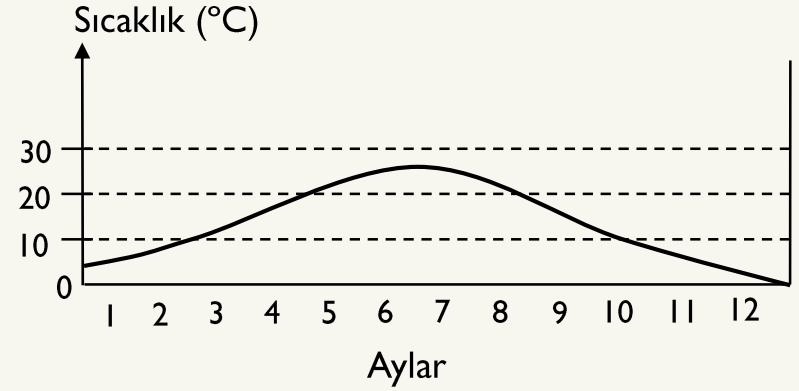
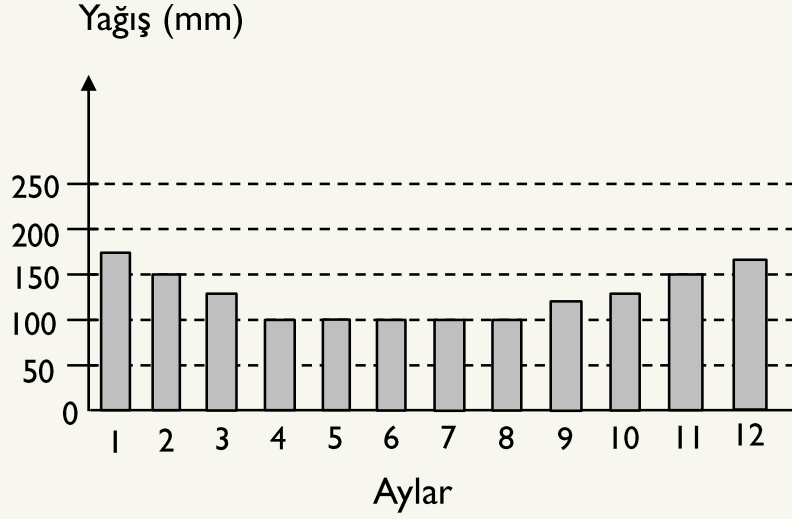

2. Okyanusal İklim

- Ilıman iklimler içinde yıllık sıcaklık farkı en az olan iklimdir.
- Yazlar serin, kışlar ılıktır.
- Yıllık sıcaklık farkı 15°C ile 17°C civarındadır.
- Yağış rejimi düzenlidir.

- Oluşumunda sıcak su akıntıları ve batı rüzgarları etkili olmuştur.
- Yıllık yağış miktarı 1000 mm' den fazladır.
- Bitki örtüsü karışık ormanlardır.
- Batı Avrupa (Hollanda, Norveç gibi) ve Kanada' nın batısında görülür.

NOT: Ülkemizde Karadeniz' in özellikle doğu bölümünde ılıman okyanusal iklim özelliklerinin aynısı görülür.

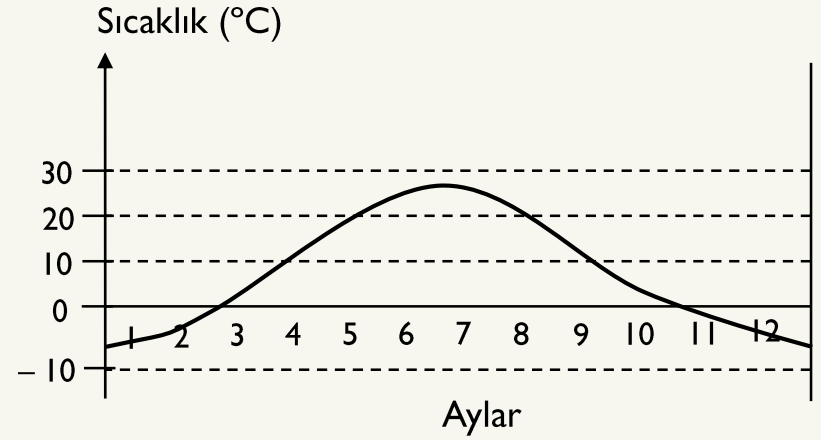
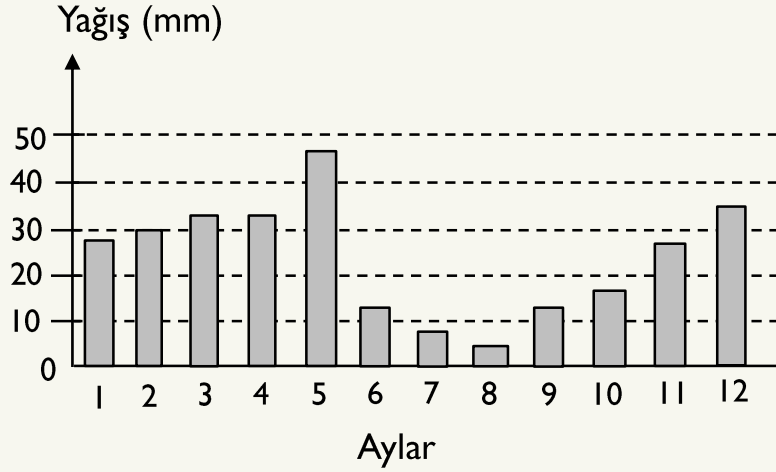

Okyanusal iklimin yağış ve sıcaklık grafiğı

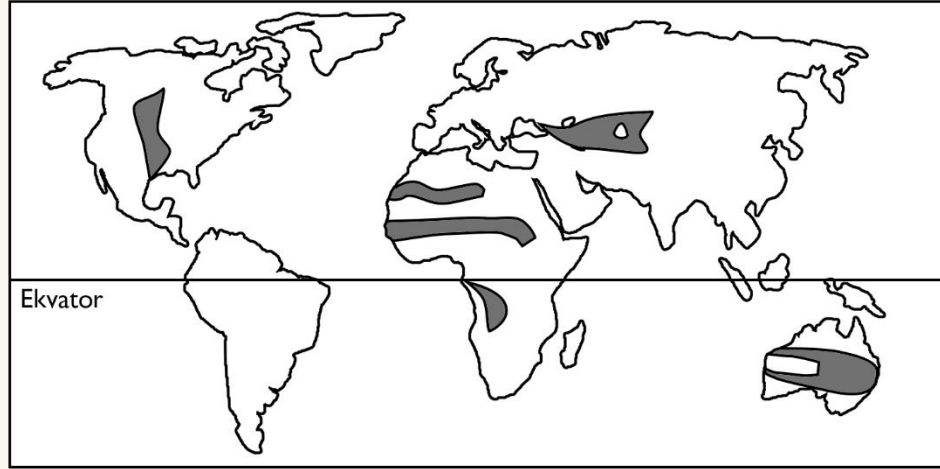
3. Ilıman Karasal (Step) İklimi

- Yazlar sıcak, kışlar soğuktur.
- Sıcaklıklar 0°C nin altına düşer.
- Yıllık yağış miktarı azdır. (300-500 mm arasındadır.)
- Yağış en fazla ilkbahar, en az yaz aylarında düşer.
- Bitki örtüsü bozkırdır.

NOT: Step ikliminin etki alanını özel konum belirler. Bu nedenle büyük karaların iç kısımlarında yayılış alanı gösterirler.

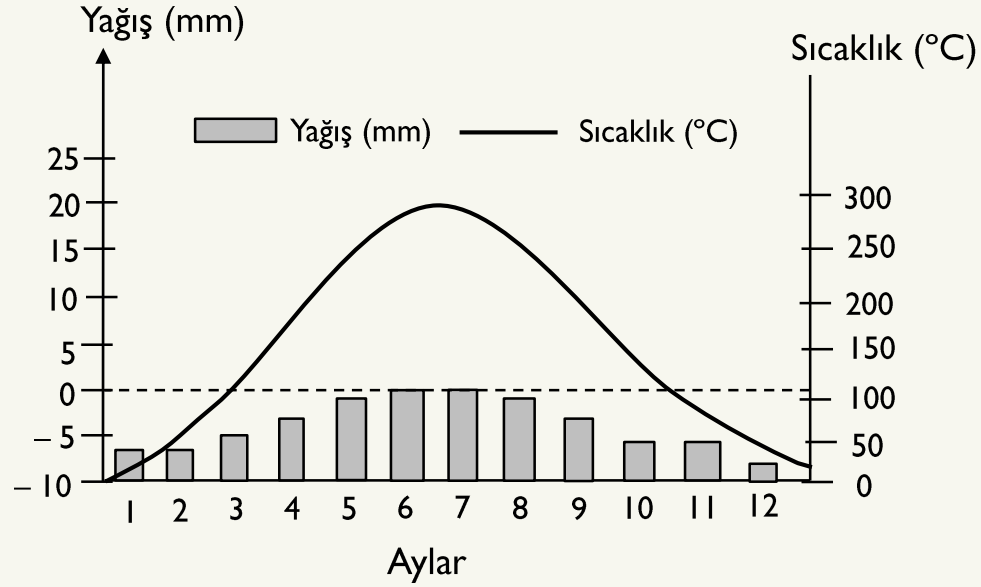

Ilıman karasal iklimin yağış ve sıcaklık grafiğı

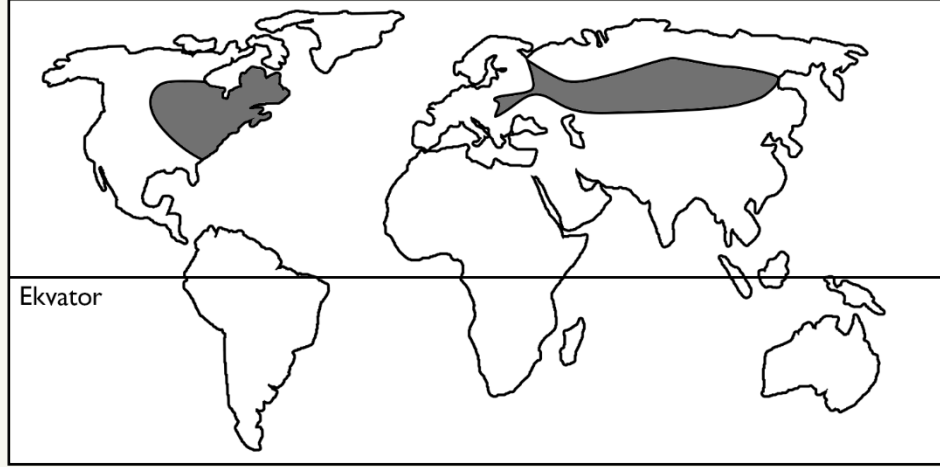

4. Sert Karasal İklim

- Yazları daha serin, kışları ise daha soğuktur.
- Bu iklimde yağış miktarı step iklimine göre daha fazladır. (500 mm civarı)
- Yaz mevsiminde yağış en fazla, kış mevsiminde ise en azdır.
- Bitki örtüsü iğne yapraklı ormanlar ve alpin çayırlardır.
- Yağışın yeterli olduğu alanlarda tayga ormanlarına rastlanır.
- Sibirya, Kanada, Orta Avrupa'da etkilidir.

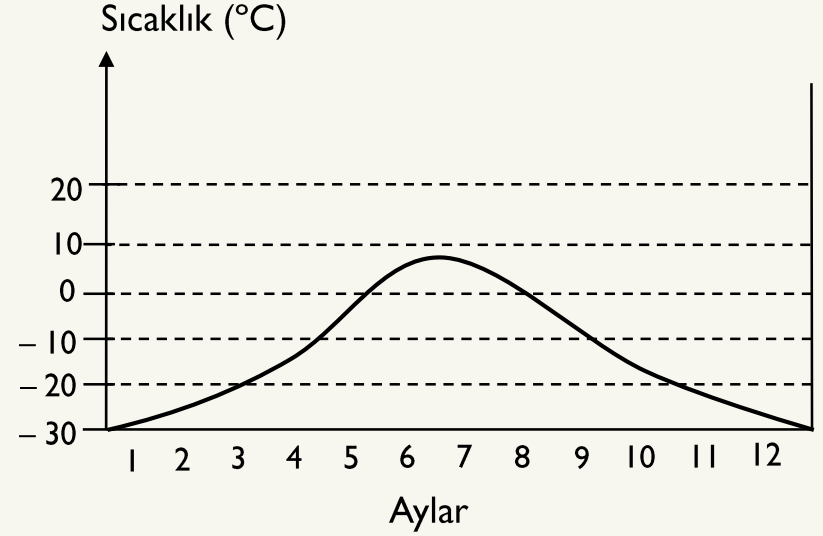
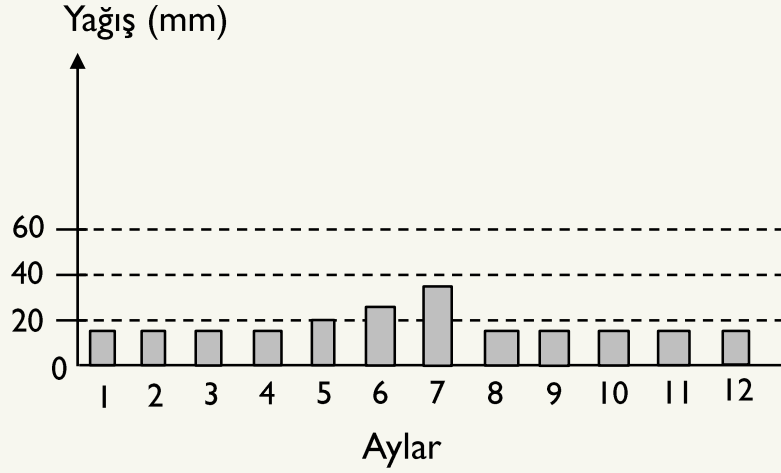
Sert karasal iklimin yağış ve sıcaklık grafiğı

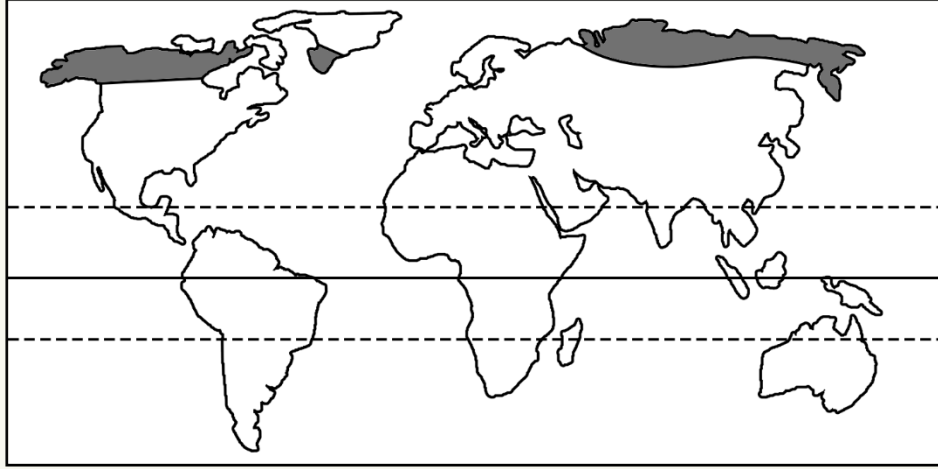
Soğuk İklimler

I. Tundra İklimi

- En soğuk ay ortalaması -30°C , en sıcak ay ortalaması 5°C 'dir.
- Yağış miktarı çok azdır.
- Toprak, yılın büyük zamanı donmuş haldedir.
- Kısa ve serin geçen yaz döneminde toprağın yüzeyinde çözülme olur ve bataklık oluşur.
- Bitki örtüsü tundradır. (likenler ve yosunlar)
- Asya, Avrupa, Karadeniz' in kuzeyi ile Grönland kıyılarında görülür.

Tundra ikliminin yağış ve sıcaklık grafiğı

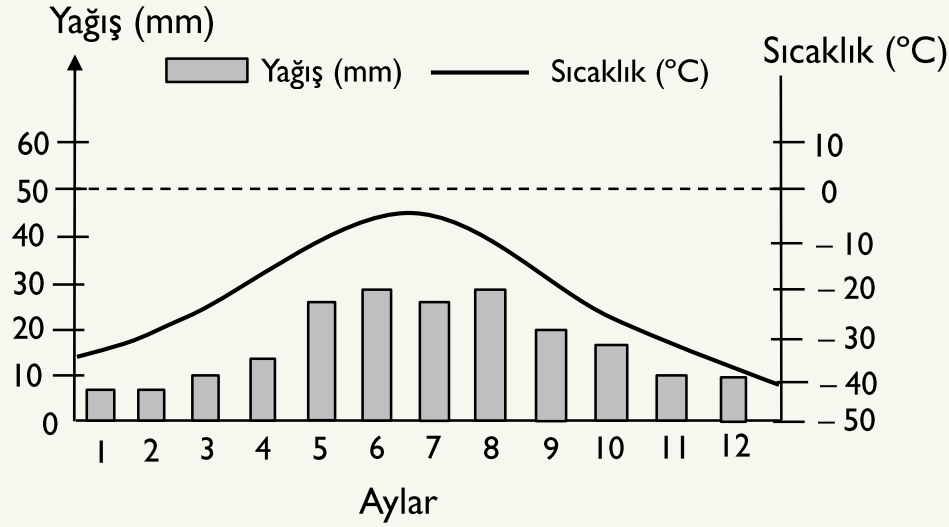
Yengeç D.

Ekvator

Oğlak D.

2. Kutup İklimi

- Sıcaklık yıl boyunca düşüktür ve 0°C 'nin altındadır.
- Yüzey sürekli kar ve buzullarla kaplıdır.
- Yeryüzünün en az yağış alan bölgeleridir.
- Yerleşik hayat görülmez.
- Bitki örtüsü yoktur.
- Antarktika ve Grönland içlerinde görülür.

Kutup ikliminin yağış ve sıcaklık grafiğı